

זירת דאונס 100 הבמה של מובילי המשק

שינויים שיחולו בשנת 2021 בהליכי ההתאזרחות והתושבות בפורטוגל

בפברואר יכנסו בפורטוגל החמרות בהליך ההתאזרחות לצאצאי המגורשים. בהמשך השנה יחולו שינויים גם בהליך ויזת המשקיעים. מה השינויים ואיך הם ישפיעו על הפונים?

אדם ידיד 20.01.21 10:47

מוגש מטעם DUN'S 100

במהלך השנה הקרובה יחולו שינויים בחלק מהליכי ההתאזרחות בפורטוגל. מאמר זה יתמקד בשני ההליכים שישראלים ניגשים אליהם בדרך כלל: הגשת בקשה להתאזרחות בפורטוגל מכוח היותם צאצאים למגורשי ספרד והגשת ויזת משקיעים הנותנת תושבות והטבות נוספות.

החמרות בהליך ההתאזרחות בפורטוגל לצאצאי מגורשי ספרד

בחודש נובמבר האחרון, הפרלמנט הפורטוגלי נתן לממשלה שם 90 יום, בכדי לתקן את התקנות לחוק הלאום הפורטוגלי במטרה להבטיח, כי למבקש האזרחות זיקה ממשית לפורטוגל, מעבר להיותו צאצא למגורשי ספרד ופורטוגל.

תעשיית השמועות על מה תהייה ההחמרות פורחת. הועלו השערות רבות, ביניהן חיוב מספר ברשויות המס, פתיחת חשבון בנק וכדומה. דבר אחד ברור מפרוטוקול הדיון של הפרלמנט הפורטוגלי – בהחמרות לא תהיה דרישת מגורים בפורטוגל או דרישה לידיעת השפה הפורטוגלית, כפי שדובר בתחילה.

כדי להבין על מה מתבססת האמירה האחרונה, נחזור מעט אחורה בזמן לחודש אפריל 2015, אז תוקן חוק הלאום הפורטוגלי והתווסף לו סעיף שעניינו זכאות לאזרחות פורטוגלית למי שיוכיח כי הוא צאצא ליהודים שגורשו מספרד ופורטוגל בסוף המאה ה-15. הסעיף האמור מציין מפורשות כי דרישת המגורים בפורטוגל וכן דרישת ידיעת השפה הפורטוגלית, לא יחולו על מבקשי אזרחות שבקשתם מתבססת על סעיף זה, כלומר צאצאי המגורשים. זאת, להבדיל מבקשות האזרחות הרגילות, המתבססות אף הן על חוק הלאום הפורטוגלי, אך לא על הסעיף המתייחס לצאצאי המגורשים.

לפני מספר חודשים נעשה על ידי מפלגת השלטון בפורטוגל ניסיון לתיקון חוק הלאום הפורטוגלי, כך שדרישת המגורים ודרישת ידיעת השפה יחולו גם על צאצאי מגורשי ספרד ופורטוגל המבקשים אזרחות פורטוגלית. זאת, על מנת להוריד את כמות הבקשות לאזרחות, שחלקן, לדעת מפלגת השלטון, אינן אותנטיות ואינן מבוססות על זיקה ממשית לפורטוגל. ניסיון זה לא צלח ולבסוף הוחלט על תיקון התקנות לחוק הלאום הפורטוגלי בידי הממשלה.

מאחר והתקנות לא יכולות לסתור את החוק עצמו, ניתן לומר בוודאות כי התקנות שיותקנו על ידי הממשלה בחודש הבא לא יכללו דרישה למגורים בפורטוגל או לידיעת השפה הפורטוגלית.

ההערכה שלנו, לאור היסטוריית ההחמרות בשנים האחרונות, היא שתהיה החמרה כלשהי בתנאים לזכאות לאזרחות הפורטוגלית עבור צאצאי המגורשים, אך לא החמרה דרסטית, אלא כזו שניתן לעמוד בה.

ועדיין, על מנת להשיג וודאות, מומלץ להגיש את הבקשה לאזרחות פורטוגלית טרם כניסת התקנות החדשות לתוקף, בחודש פברואר הקרוב.

שינויים בתנאי הזכאות לקבלת ויזת המשקיעים (GOLDEN VISA) הפורטוגלית

בהתאם להחלטת הממשלה שהתקבלה בדצמבר האחרון, צפויים גם שינויים בתנאי הזכאות לויזת הזהב הפורטוגלית.

לפני יותר מעשור, מתוך רצון להזרים משאבים לשוק המקומי, פורטוגל פתחה את שעריה למשקיעים מחו"ל כאשר חוקקה חוק הידוע בכינויו 'ויזת זהב' – 'גולדן ויזה'. המדובר בהרחבה לתוכנית תושבות למשקיעים, המקנה למשקיע ולבני משפחתו הגרעינית מעמד של תושב זמני ולאחר מספר שנים, אף סוללת את דרכם לקבלת אזרחות. מטרת החוק היא משיכת משקיעים, שאינם בעלי אזרחות אירופאית, והכנסת כסף זר לתחומי המדינה.

קיימות מספר אפשרויות להשקעה, ביניהן: השקעה של לפחות מיליון יורו בחברה פורטוגלית הממוקמת בפורטוגל, השקעה של לפחות מיליון יורו באגרות חוב ממשלתיות פורטוגליות ויצירת לפחות 10 מקומות עבודה.

צילום: שלומי יהושע

עו"ד ונטריון אדם ידיד

אופציה נוספת, ואולי המעניינת מכולן, היא השקעות בנדל"ן. עד היום, על מנת לקבל את וויזת הזהב, היה על המשקיע לרכוש נדל"ן בסכום של לפחות € 500,000 או לחילופין לרכוש נדל"ן לשיפוץ מחמיר או שימור, הממוקם באזור שיקום עירוני, בסכום של לפחות € 350,000 (כולל השיפוץ). אופציה נוספת הייתה לרכוש נדל"ן בסכום של לפחות € 280,000 אם הנכס ממוקם בפריפריה. השקעות אלו ניתן היה לבצע גם באמצעות קרנות נדל"ן מקומיות. על המשקיע להחזיק בנכס לכל אורך תקופת התושבות, אך באפשרותו להשכיר את הנכס.

עם ביצוע ההשקעה, על כל סוגיה, המשקיע ובני משפחתו הגרעינית יקבלו היתר תושבות זמני. עם קבלת ההיתר תוקפו יהיה לשנה, במהלכה על המשקיע ובני משפחתו לשהות לכל הפחות 7 ימים בפורטוגל. לאחר מכן יינתנו שני היתרים נוספים, כאשר כל אחד מהם הוא לתקופה של שנתיים, כאשר במהלכה של כל אחת מהשנים נדרשים המשקיע ובני משפחתו לשהייה מינימאלית של 14 ימים בפורטוגל. בחידוש של כל היתר יידרש המשקיע להצהיר שהשקעתו נותרה בעינה.

לאחר חמש שנים המשקיע יכול להמשיך ולקבל היתרי תושבות דו שנתיים או לקבל היתר תושבות קבוע ובמקביל להתחיל בהליכים לקבלת אזרחות, אשר ניתנים לאישור לאחר שש שנים של תושבות.

מעט חוקק החוק המעניק את ויזת הזהב למשקיעים ועקב ריבוי השקעות זרות, מחירי הנדל"ן בפורטוגל עלו בערים המרכזיות, בין היתר, בשל ההשקעות הזרות, באופן שיצר בעיה לחלק מהאוכלוסייה המקומית. בשל כך החליטה הממשלה על הגדלת סכום ההשקעה המינימלי והגדלת מספר משרות העבודה שיווצרו על ידי המשקיע באזורים עם צפיפות אוכלוסין גבוהה. הכוונה ברורה – להביא לעלייה בהשקעות באזורים פריפריאליים, עם צפיפות אוכלוסין נמוכה ולהוריד את כמות ההשקעות במקומות מרכזיים ואטרקטיביים כמו ליסבון, פורטו ולאורך כל קו החוף.

חשוב לציין כי שינויים הנוגעים לויזת המשקיעים לא ייכנסו לתוקף באופן מיידי, אלא רק ב-1 ביולי 2021. המשמעות היא כי עד למועד זה יתאפשר למשקיעים לבסס את בקשת היתר התושבות שלהם (ויזת הזהב) על השקעה ברכישת נדל"ן הממוקם באזורי מטרופולין, כגון ליסבון ופורטו. לצד המועד, בו ייכנסו השינויים לתוקף, הכריזה ממשלת פורטוגל על תקופת מעבר, שתימשך עד שנת 2022, במטרה ליישם את השינויים האמורים באופן הדרגתי, בין אם באמצעות הגדלה מתקדמת של הסכומים הדרושים לצורך השקעה בערים המרכזיות ובקו החוף, ובין אם באמצעות צמצום הדרגתי בתחומים בהם ניתן לבצע את ההשקעות.

לצד הקשחת התנאים לקבלת ויזת הזהב בכל הנוגע להשקעות בערים המרכזיות ובקו החוף, ראוי לציין כי ישנה גם נקודת אור – היתר התושבות הזמני הראשון שמקבלים המשקיע ובני משפחתו הגרעינית, עם ביצוע ההשקעה, יוארך לתקופה של שנתיים.

חשוב לציין כי גם עם השינויים הצפויים, ויזת הזהב עדיין מהווה מסלול אטרקטיבי לקבלת היתר תושבות ואף אזרחות פורטוגלית עבור משקיעים שאינם זכאים לאזרחות פורטוגלית על בסיס הוכחת היותם צאצאים למגורשי ספרד ופורטוגל, ושאינם זכאים, לחלופין, לאזרחות אירופית אחרת.

עניין חשוב נוסף הוא שבבחירה מושכלת, התשואות המתקבלות במסלול ההשקעה בנכסי נדל"ן בפורטוגל הינן בדרך כלל, עד כה, טובות מאד.

מאת עו"ד ונוטריון אדם ידיד, דוד ידיד עורכי דין ונוטריון